

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 1 มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การศึกษาปฐมวัยถือเป็นการศึกษาที่ให้แก่วัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์ เป็นรากฐานในการเตรียมความพร้อม เป็นช่วงเวลาทองของชีวิตและเป็นพื้นฐานสำหรับวัยต่อไป การจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุแรกเกิดถึง 5 ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมและให้การศึกษาที่ต้องการความรักความอบอุ่น ความเข้าใจทุกด้านอย่างสมดุล ต่อเนื่องไปพร้อม ๆ กันทุกด้านประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้จะเป็นประสบการณ์ที่ตรงและหลากหลายเหมาะสมกับวัยเด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล

เด็กปฐมวัยเป็นวัยสร้างพื้นฐานพฤติกรรมทางสังคม เพราะเด็กยังไม่ได้มีลักษณะดีสำเร็จรูปมาอย่างที่ตั้งใจต้องการ เด็กจะต้องค่อย ๆ รับรู้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม เด็กเรียนรู้รับรู้ได้จาก การสังเกต การสัมผัส การปฏิบัติ การได้เล่น ได้ทำงานให้คิด การปลูกฝังพฤติกรรมทางสังคม โดยใช้การจัดกิจกรรมการเล่นเป็นยุทธวิธีอย่างหนึ่ง ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อความสนุกสนานบันเทิง การพักผ่อน โดยแอบแฝงการอบรมสั่งสอน ให้ประพฤตินเป็นคนดี (สำนักงานการประถมศึกษา. 2542 : 1)

ในการพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นจะต้องเริ่มพัฒนาและให้ความสำคัญตั้งแต่ปฐมวัย ซึ่งเป็นรากฐานของชีวิต เพราะแต่ละสังคมจะต้องมีกฎระเบียบการปฏิบัติตามข้อตกลงของสังคม ดังที่เซอร์ลอค (Hurlock. 1964 : 274 – 275) ได้กล่าวถึง รูปแบบของพฤติกรรมทางสังคมของเด็กที่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน ได้แก่ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม การพึ่งพาอาศัยกัน การไม่เห็นแก่ตัว การยอมรับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลง ซึ่งจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคม การเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย เกิดขึ้นได้หลายทาง

การเล่นแบบก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กได้เกิดการพัฒนาในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พัฒนาการทางด้านสังคม ซึ่งการเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากพฤติกรรม ของบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์ อย่างต่อเนื่องระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสิริมา ภิญ โยธอนันตพงษ์ (2550 : 65) ได้กล่าวไว้สอดคล้องกับแนวคิดของ แบนดูรา (Bandura) ที่ว่า การเรียนรู้ทางสังคม เกิดจากการได้เห็น การกระทำอันเป็นตัวอย่างจากบุคคลรอบข้างที่เกี่ยวข้องกับเด็กเพราะพฤติกรรม หรือการ กระทำของตัวละครในนิทานจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ สามารถจำแนกพฤติกรรมของตัว ละครที่ตนเองชื่นชอบ และเลียนแบบตัวละครดังนั้น นิทานที่จะนำมาเล่าให้เด็กฟังนั้น ควรเป็น นิทานอีสปที่ปลูกฝังการช่วยเหลือแบ่งปัน และการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งอาจใช้ เทคนิคการเล่านิทานประกอบท่าทาง หรือสวมบทบาทเป็นตัวละครในนิทานจากสถานการณ์ จำลองที่สร้างขึ้นจากนิทาน สอดคล้องกับเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป (2548 : 27) กล่าวว่า นิทาน สามารถใช้เป็นเครื่องมือ ที่ใช้ในการสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ บ่มเพาะพฤติกรรมที่ดีงาม ลักษณะชีวิตที่สำคัญต่อการดำรงชีวิต และช่วยให้เด็กใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดี ในการเล่า นิทาน มีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันออกไป และนิทานมีหลายประเภท สำหรับนิทานที่จะพัฒนา พฤติกรรม ทางสังคมได้อีกวิธีหนึ่งคือ นิทานอีสป ซึ่งเป็นนิทานประเภทสอนคติธรรม เป็น นิทานสั้น ๆ ที่ให้คติในเรื่องของความดี ความชั่ว ตัวละครในเรื่องมีทั้งสัตว์และคน สัตว์ที่มี บทบาทการกระทำอย่างคน ให้บทเรียนสอนใจด้วยข้อสรุปที่ชัดเจน การนำนิทานอีสป ซึ่งเป็น นิทานคติธรรมประเภทหนึ่งมาใช้ในการพัฒนาเด็กนั้นสามารถเลือกนำมาใช้กับเด็กได้ตาม จุดประสงค์ที่ต้องการส่งเสริมเด็ก เพราะเป็นนิทานที่มีอยู่แล้ว หาได้ง่ายมีทั้งที่เป็นหนังสือและ เป็นนิทานที่มีรูปประกอบ ซึ่งครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กสามารถนำมาเล่าให้เด็กฟัง โดยที่ครูไม่ ต้องแต่งเอง เด็กสามารถเรียนรู้ได้จากสื่อที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542 : 61 - 62) กล่าวว่า เนื้อหาสาระในนิทานจะเป็นตัวชี้แนะพฤติกรรม ที่สังคมยอมรับการเรียนรู้พฤติกรรม ทางสังคม ซึ่งเด็กอาจลอกเลียนแบบพฤติกรรมนั้น เพื่อทดสอบว่าเป็นที่ยอมรับของสังคม หรือไม่และจะนำพฤติกรรมที่สังคมยอมรับมาใช้ เพื่อให้สังคมยอมรับมากยิ่งขึ้น สรุปได้ว่า การเล่านิทานอีสปจึงเป็นวิธีการที่ให้ความรู้วิธีหนึ่ง ที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้สามารถจดจำ กล้าแสดงออกและมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมทางสังคมที่พึงปรารถนาของเด็กปฐมวัย ได้มากยิ่งขึ้น

การเล่านิทานประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง เป็นวิธีช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ โดยการนำเอาสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง หรือคล้ายคลึงกับความเป็นจริงในนิทานมาจำลองเป็น สถานการณ์ ให้ได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง โดยให้เด็กได้ลงไปอยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ และ

มีปฏิริยาตอบโต้กัน วิธีการนี้จะช่วยให้เด็กได้มีโอกาสทดลองแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ทำให้เข้าใจและเกิดความเชื่อที่จะนำไปใช้ ทิสนา แชมมณี (2552 : 370) กล่าวว่า การจัดกิจกรรม สถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่า และประโยชน์กับผู้เรียนมาก ที่ไปปรับเปลี่ยนความรู้สึกและเจตคติ คือ จะช่วยให้ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์จำลองที่มีบทบาท ข้อมูลในความเป็นจริงในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง บางสถานการณ์ที่เป็นนามธรรมก็สามารถเข้าใจและทำให้เป็นจริงเป็นจังขึ้นมาได้ ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างเต็มที่ ได้เรียนรู้ซึ่งกันและกันและมีความเห็นอกเห็นใจกัน กิจกรรมนี้จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกัน และสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนโยงความคิดของตนเองออกไปสู่การปฏิบัติ ตามทฤษฎีของ เพียเจท์ (Piaget, 1969 : 120 – 125) ที่กล่าวว่า กระบวนการคิดของเด็กในวัยนี้ ยังไม่พัฒนาถึงขั้นจะเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ต้องใช้เทคนิคช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ การเล่านิทานประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง จึงเป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ โดยให้ผู้เรียนลงไปเล่น ในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูลศึกษา และมีปฏิสัมพันธ์กับสถานการณ์นั้น (สมชาย พงศ์วิลาวัลย์, 2547 : 3) ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของ คิวอี้ (Dewey, 1916 : 163 – 178) และสิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2545 : 10) กล่าวคือ ควรให้เด็กเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by Doing) ซึ่งเด็กเกิดการเรียนรู้จากการลงมือกระทำด้วยตนเองจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมด้านสังคมของเด็ก ดังนั้นการแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองจากนิทานอีสป จึงเป็นเทคนิคที่ดีวิธีหนึ่งและเหมาะสมกับการนำมาช่วยฝึก และพัฒนาพฤติกรรมทางสังคม โดยผู้แสดงและผู้ชมสามารถเรียนรู้พฤติกรรมของตัวละคร ทั้งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ โดยเด็กจะสังเกตและจำแนกจากตัวละครที่นำมาเป็นแบบอย่าง และนำมาปรับปรุงพฤติกรรมของเด็ก จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าการเล่านิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลองสามารถที่จะพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมที่จะทำให้เด็กอยู่ร่วมกับผู้อื่น จากการปฏิบัติตนคือ การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มกับผู้อื่น การแบ่งปัน และการช่วยเหลือซึ่งเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่ต้องการของสังคม ที่ทำให้เด็กอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากการรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านหัวนาคำ โนนสมบัติ อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 3 เด็กมีพัฒนาการด้านสังคมสมวัย พบว่าได้ระดับคุณภาพพอใช้ ซึ่งต่ำกว่าตัวบ่งชี้อื่น ๆ ที่ได้ระดับคุณภาพดีและดีมาก โรงเรียนจึงมีความตระหนักในค่านี เพื่อจะพัฒนาพฤติกรรมด้านสังคมอย่างต่อเนื่องและจัดกิจกรรมที่สนองต่อคุณลักษณะในแต่ละตัวบ่งชี้ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

(รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา. 2554 : 3) จากเหตุผลและสภาพปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งเป็นระดับชั้นที่ผู้วิจัยทำการสอนอยู่ โดยเห็นว่า นิทานอีสปสามารถช่วยเชื่อมโยงสิ่งที่เป็นนามธรรมไปสู่สิ่งที่เป็นรูปธรรมได้ โดยประกอบการใช้สถานการณ์จำลองให้เด็กได้แสดงบทบาทเป็นตัวละครตามเนื้อเรื่องแล้วสร้างและจำลองสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงให้เด็กได้เล่นอยู่ในสถานการณ์นั้น โดย

มีปฏิสัมพันธ์และปฏิภิกิริยาโต้ตอบกัน ซึ่งจะส่งผลให้ เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มกับผู้อื่น การแบ่งปันและการช่วยเหลือ ได้อย่างมีประสิทธิภาพในชีวิตจริงของเด็ก โดยใช้กระบวนการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เนื่องจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีการปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนมีการวางแผนปฏิบัติ การสังเกตการณ์ และสะท้อนผลการปฏิบัติ เพื่อให้ทราบข้อบกพร่องมีการปรับปรุงแก้ไขและมีการพัฒนาตลอดเวลาที่ทำการวิจัยทำให้การพัฒนาการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับ

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยคาดว่า การจัดประสบการณ์ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก โดยใช้การเล่านิทานประกอบการใช้สถานการณ์จำลองจะช่วยพัฒนาการด้านสังคมสมวัยได้อีกทั้งยังใช้เป็นแนวทางให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยได้นำผลจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย โดยใช้การเล่านิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลองด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย ที่มีต่อการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคม โดยใช้การเล่านิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง

สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคม

โดยใช้การเล่านิทานอีสป ประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง มีคะแนนพฤติกรรมทางสังคม หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็กปฐมวัยชาย – หญิง อายุระหว่าง 5 – 6 ปี ที่กำลังเรียนอยู่ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 10 คน จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งมีห้องเรียนเดียวของโรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำโนนสมบัติ อำเภอกุดรัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ การจัดประสบการณ์การเล่านิทานอีสป ประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง

2.2 ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมทางสังคม 3 ด้านคือ ด้านความร่วมมือ การแบ่งปันและด้านความช่วยเหลือ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาการจัดประสบการณ์ ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้การเล่านิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ใช้เนื้อหาในการจัดประสบการณ์ทั้งหมดจำนวน 6 หน่วย หน่วยละ 3 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที ซึ่งใช้สอนในวันอังคาร วันพุธ และวันพฤหัสบดี มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 หน่วยห้องเรียนของหนู

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 1 เรื่อง ลูกหมูจอมตะกละ

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 2 เรื่อง ราชสีห์กับหนู

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 3 เรื่อง อิงอ่างและวัว

3.2 หน่วยเพื่อนของหนู

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 4 เรื่อง ม้ากับลาต่างกัน

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 5 เรื่อง กบเลือกนาย

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 6 เรื่อง ชวานากับงูเห่า

3.3 หน่วยเด็กดีมีน้ำใจ

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับอู่น

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง สุนัขจิ้งจอกกอดตั๊กแตน

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 9 เรื่อง กบกับหนู

3.4 หน่วยการอยู่ร่วมกัน

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 10 เรื่อง มดกับนกเขา

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับลา

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 12 เรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับนกกกระสา

3.5 หน่วยโลกสวยด้วยมือเรา

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 13 เรื่อง ปลาโลมากับสิงโต

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 14 เรื่อง สุนัขผู้ซื่อสัตย์

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 15 เรื่อง กวางป่ากับพวงอู่น

3.6 หน่วยร่วมด้วยช่วยกัน

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 16 เรื่อง วิวสามสหาย

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 17 เรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับคนตัดไม้

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 18 เรื่อง ปลาใหญ่กับปลาเล็ก

เนื่อหานิทานส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคม 3 ด้านคือ 1) ด้านความร่วมมือ เรื่อง อีงอ่าง และวัวม้ากับลาต่างกัน สุนัขจิ้งจอกกับอู่น มดกับนกเขา สุนัขผู้ซื่อสัตย์ สุนัขจิ้งจอกกับคนตัดไม้ 2) ด้านการแบ่งปัน เรื่อง ลูกหมูจอมตะกละ ชวานากับงูเห่า กบกับหนู สุนัขจิ้งจอกกับนกกกระสา ปลาโลมากับสิงโต ปลาใหญ่กับปลาเล็ก และ 3) ด้านความช่วยเหลือ เรื่องราชสีห์กับหนูกบเล็กนายน สุนัขจิ้งจอกกอดตั๊กแตน สุนัขจิ้งจอกกับลา กวางป่ากับพวงอู่น วิวสามสหาย

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ทำการทดลองตั้งแต่เดือนสิงหาคม ถึงเดือนกันยายน 2554 เป็นระยะเวลา 6 หน่วย หน่วยละ 3 ครั้ง ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ทุกวันอังคาร วันพุธ และวันพฤหัสบดี ครั้งละ 30 นาที ทดลอง

ทั้งสิ้น 18 ครั้ง ตามแผนการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคม โดยใช้การเล่านิทาน
 อีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาการจัดประสบการณ์ หมายถึง การออกแบบและวางแผนการจัด
 ประสบการณ์ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ตลอดจนการนำกิจกรรม
 ไปทดลองใช้ เพื่อพัฒนาการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย
 โดยใช้การเล่านิทานอีสป ประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ชั้นอนุบาลปีที่ 2

การเล่านิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง เรื่องที่ครูเล่าให้เด็กฟัง
 เพื่อนำเนื้อหาจากนิทานมาประกอบการแสดงและในขณะเดียวกันก็จัดสถานการณ์จำลอง
 ตามเนื้อเรื่องในนิทาน โดยให้เด็กได้อยู่ในสถานการณ์ที่มีสภาพเหมือนจริงตาม

เนื้อเรื่องของนิทาน ซึ่งมีการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเสมือนจริง มีการกำหนด
 กติกา และเปิดโอกาสให้เด็กแบ่งกลุ่มวางแผนตามบทบาทของแต่ละคน เพื่อเล่นเป็นตัวละคร
 ตามนิทาน โดยฝึกปฏิบัติและแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยเนื้อหาของนิทานเสริมสร้าง
 พฤติกรรมทางสังคม ในด้านความร่วมมือ การช่วยเหลือ การแบ่งปัน ครูเล่านิทาน วันละ 1 เรื่อง
 ตั้งแต่ต้นจนจบสัปดาห์ละ 3 เรื่อง โดยใช้วิธีการเล่านิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์
 จำลอง โดยวันที่ 1 วันที่ 2 และ วันที่ 3 เล่านิทานอีสป และแบ่งกลุ่มวางแผนตามบทบาทของแต่ละ
 คน เพื่อเล่นเป็นตัวละคร กลุ่มผู้ชม และร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญของสถานการณ์นั้น ๆ
 โดยผลัดเปลี่ยนกันแสดงบทบาทใน 1 สัปดาห์ ในการจัดกิจกรรมเล่านิทานอีสปประกอบ
 การใช้สถานการณ์จำลองมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ (ขั้นนำ) นำเด็กเข้าสู่บทเรียนโดยสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับ การจัด
 กิจกรรมโดยบอกวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เด็กทราบ และนำเข้าสู่สถานการณ์จำลองที่กำหนด
 ขึ้น โดยใช้การเล่านิทานอีสป เพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ (ขั้นสอน) เด็กแสดงบทบาทตามลำดับเหตุการณ์ในนิทานอีสป
 ทั้งนี้ครูมีบทบาทช่วยแนะนำเด็ก จัดหาสื่อที่ใช้ประกอบการแสดง สังเกตให้กำลังใจและ
 กระตุ้นให้เด็กดำเนินการแสดงจนจบ

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย (ขั้นสอน) เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลงให้นักเรียนวิเคราะห์
 บทบาทที่แสดง ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมและอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรม
 และบทบาทที่แสดงทั้งกลุ่มที่แสดงและกลุ่มผู้ชม

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป นักเรียนช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญของสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในนิทานอีสป โดยครูสอดแทรกพฤติกรรมทางสังคมเพื่อโยงเข้าหาตัวเด็ก

พฤติกรรมทางสังคม หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกถึงความรู้สึก การกระทำ และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ในการช่วยเหลือ การแบ่งปัน ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นและสังคมยอมรับความรู้สึกของตนเองในขณะที่เด็กทำกิจกรรมโดยจำแนกได้ดังนี้

ความร่วมมือ หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยได้ทำกิจกรรมร่วมกันแล้วแสดงออกโดยการกระทำหรือ คำพูด มีการวางแผน ยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม

การแบ่งปัน หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยแสดงออกโดยคำพูดหรือ การกระทำในการแบ่ง หรือให้ยืม วัสดุอุปกรณ์สิ่งต่าง ๆ ที่ตนเองครอบครอง โดยการชักชวนเพื่อมาทำกิจกรรมร่วมกัน

การช่วยเหลือ หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยแสดงออกถึงการแนะนำวิธีการสนับสนุนหรือ ตอบสนองความต้องการของเพื่อน โดยใช้การกระทำ หรือคำพูดเพื่อให้เพื่อน

ประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่กำลังทำอยู่

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 10 คน โรงเรียนบ้านหัวนาคำโนนสมบัติ อำเภอ

กุตุรงค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

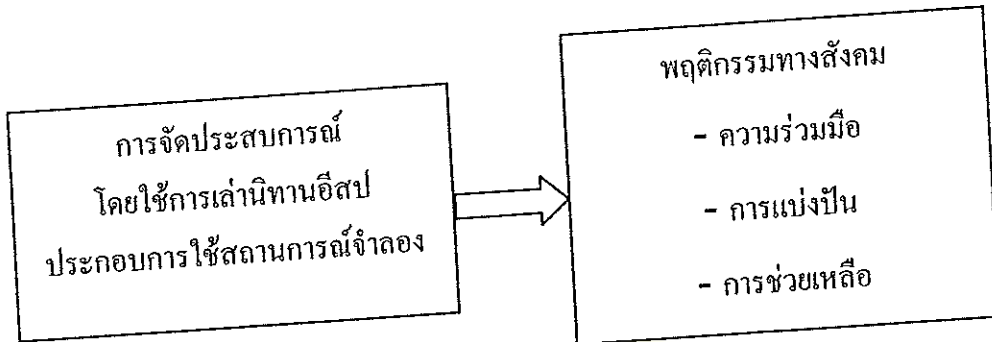
ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบ หรือความคิดเห็นของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคม โดยใช้การเล่านิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดนี้เป็นเรื่อง การจัดประสบการณ์ โดยใช้การเล่านิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย 3 ด้านคือ ด้านความร่วมมือ ด้านการแบ่งปัน และด้านการช่วยเหลือ

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ โนนสมบูรณ์ มีพฤติกรรมทางสังคมในการร่วมมือ การแบ่งปันและการช่วยเหลือกันที่ดีขึ้น นำสู่การประพฤติตนเป็นคนดีอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
2. การจัดกิจกรรมการเล่านิทานอีสปประกอบสถานการณ์จำลองเป็นข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้บริหาร คณาจารย์และครูผู้สอนและผู้สนใจทั่วไปในการนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาระบบการเรียนรู้อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. การจัดกิจกรรมการเล่านิทานอีสปประกอบสถานการณ์จำลอง เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปประยุกต์ใช้ต่อไป